

=====

Türkçeyi Bilim Dili Yapmak mı, Türkleri Bilim İnsanı Yapmak mı?

=====

:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

.. :Author: Emin Reşah .. :Date: 12849

Bu ikisinin aynı olduğunu söyleyenler var. Türkçe *bilim dili* olunca, Türkler de *bilim insanı* olabilecek.

Ana dilinde öğrenmenin, yabancı bir dil öğrenip, onun vasıtasıyla bilim öğrenmeye nazaran önemli ölçüde kolay olduğunu kabul etmek lazım. Ancak burada *pratik* bir faydadan bahsediyoruz, Türkçeyle bilim yapmanın Türklere veya bilime doğrudan faydasından değil.

Fayda pratik olduğu için, yol açtığı pratik zararları da düşünmek lazım. *Ben bilimde önemli işler yapacağım* diyen insanın, İngilizce öğrenmesi, literatürünü takip etmesi için ve yaptıklarını duyurması için şart. Kimse bilimsel makaleyi birine tutuşturup tercüme ettiremez. Hatta kimse *yeterince magazin* değilse, 70-80 milyonun konuştuğu bir dile dünyadaki bilimsel gelişmeleri de tercüme etmez. Bunlar da meselenin *pratik zarar* kısmı.

Memleketimiz *bilimsel gelişmeleri* gazeteler yoluyla öğreniyor. Doğrudan bilimin kendisiyle ilgili bir literatür yok. Başka ülkelerde de durum farklı değil. Almanlar da, Çinliler de bilimi İngilizce'den takip ediyor.

Türkler pek çok şeyde olduğu gibi, *bilim dili* konusunda da anlamsız milliyetçilik yapmaya çalışıyor. Mesele bilim yapmak değil, Türklerin kendini iyi hissetmesi ve dev aynasında görmesi. *Türkçe bilim yapılıyor* deyince, Türkler *geri* olmadıklarından daha bir emin olacaklar.

Ben söyleyeyim: Türklerin diğer milletlerden önemli bir geriliği ve aynı şekilde ileriliği olduğuna inanmıyorum. Kendine has bazı özellikleri olabilir ancak ekonomi ve bilim gibi pek çok temel konuda, insanların davranışlarının önemli bir farkı yok. O sebeple saydığım bu pratik zararlar önemli hale geliyor. Türklerin, daha doğrusu Türkleri yönetenlerin bu pratik zararlar gözetip karar vermesi gerek. Türklerin *bilim dili* konusunda Fransızlardan veya Hintlilerden daha üstün olduğuna ve bu pratik zararları aşacak doğal yetenekleri olduğuna inanmıyorsanız, en azından teknik konularda çalışan herkesin kendi alanında ne olup bittiğini ilk elden takip edecek ve düşündüğünü o dilde yayınlayacak kadar İngilizce bilmesini sağlamanız gerekir. Bu da *bilim dilinin* İngilizce olmasını icap ettirir. Aksi halde tercümeyle bilim yapabileceklerin bir kısmının tercümeyle uğraşması gerekir ve bu kadar *fazladan* bilimci maalesef kimsede mevcut değil.